

Studiekeuze

Bovenbouw havo

**Informatieboekje voor
leerlingen en ouders**

Inhoud

Inleiding.....	3
Studiekeuzeproces.....	4
Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) op het Van Maerlantlyceum	5
Oriënteren	6
Verkennen	7
Verdiepen	9
Beslissen	10
Bijlage 1: Oriënteren	13
Wat voor kiezer ben ik?	13
Welke leerstijl heb ik?	13
Persoonlijkheidstesten	13
Interesse test.....	13
Bijlage 2: Verkennen	14
Studiekeuzetest Icares.....	14
Studiekeuzetest Inholland.....	14
TKMST Studiekeuzetest.....	14
Studiekeuzetest123	14
Tussenjaar.....	14
kiesmbo	14
mhbo	14
Bijlage 3: Verdiepen.....	15
Wanneer zijn de open dagen/meeloopdagen/proef studeren	15
Beurzen	15
Verlofformulier:	15
Bijlage 4: Beslissen.....	17
Aanmelden studielink hbo.....	17
Aanmelden DUO studiefinanciering.....	17
Op kamers.....	17
Studeren met een functiebeperking of ondersteuningsbehoefte	17
Aanmelden particuliere opleidingen	17
Aanmelden mbo	17

Inleiding

Dit informatieboekje helpt je stap voor stap bij het maken van een studiekeuze die bij jou past. Je hoeft nu nog niet precies te weten wat je wilt worden. Door jezelf beter te leren kennen, opleidingen te vergelijken en ervaringen op te doen, kom je steeds dichterbij een keuze waar jij achter staat. De komende tijd bepaal je welke stappen je na de havo wilt gaan zetten en welke richting je wilt kiezen voor je vervolgonderwijs en toekomstige loopbaan. Het is een spannende, maar ook een interessante fase in je schoolcarrière.

Bij het maken van je keuze is het belangrijk om te bedenken wat jou het meeste aanspreekt. Waar liggen jouw interesses en talenten? Heb je al een idee welke richting je op wilt na de havo, of heb je nog geen idee? Wil je liever eerst een tussenjaar? Wil je graag op kamers of juist niet? Waar moet je beginnen? Het maken van keuzes is best lastig. Met deze handleiding helpen we je op weg!

Het studiekeuzeproces heeft vier fases: oriënteren, verkennen, verdiepen en beslissen. Waar je je bevindt tijdens het studiekeuzeproces is voor iedereen anders. Deze handleiding geeft een bepaalde volgorde aan, maar de stappen kunnen ook door elkaar of tegelijk gezet worden. Door de verschillende stappen zorgvuldig te doorlopen vergroot je de kans op een studiekeuze die echt bij je past.

Met LOB-activiteiten (Loopbaanoriëntatie en begeleiding) proberen wij je op het van Maerlantlyceum te helpen bij het maken van een zo goed mogelijk onderbouwde studiekeuze. Regelmatig ontvang je een e-mail over de verschillende voorlichtingsactiviteiten die door school, bedrijfsleven, non-profit organisaties of door hbo- of mbo-onderwijsinstellingen worden georganiseerd. Het is een stok achter de deur om in actie te komen.

Een passende studiekeuze maak je niet in één dag. Neem gedurende het schooljaar regelmatig de tijd om stil te staan bij de toekomst. Weet dat er altijd mensen om je heen zijn om je te helpen, zoals je ouders/verzorgers, vrienden, familie, klasgenoten, je mentor, maar je kunt met al je vragen over je studiekeuze ook altijd terecht bij de decaan.

Veel succes gewenst bij het maken van je studiekeuze!

Met vriendelijke groet,

Hanneke Messing

Decaan Van Maerlantlyceum (kantoor 1.36)

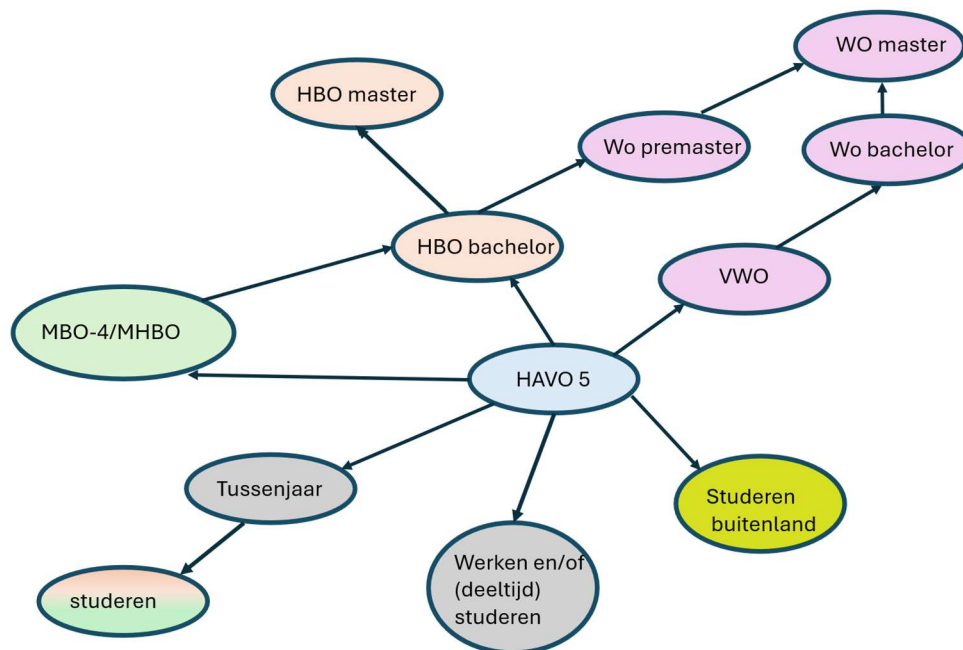
Studiekeuzeproces

Keuzes maken is een onderdeel van het leven. Bij alles wat je doet, maak je grotere of kleinere keuzes en van de ene keuze/beslissing ga je weer door naar de volgende. De basis van alle stappen in het keuzeprocess is nadenken over jezelf: wat wil ik, wat kan ik, wie wil ik worden, welk soort werk past bij mij, wie kan mij helpen... Je doorloopt daarbij meestal de vier genoemde fases (oriënteren, verkennen, verdiepen en beslissen), waarin je meer zicht krijgt op jezelf en op je (studie)keuzemogelijkheden.

- Oriënteren: Wie ben ik? Wat kan ik? Wat vind ik leuk?
- Verkennen: Welke opleidingen en mogelijkheden passen bij mij?
- Verdiepen: Welke opleiding sluit het beste aan bij mijn interesses en talenten?
- Beslissen: Ik maak een bewuste keuze en regel mijn aanmelding.

Na de havo zijn er verschillende mogelijkheden. De meeste leerlingen kiezen voor een hbo-opleiding, maar een mbo-opleiding, een mhbo-traject, doorstromen naar vwo of een goed voorbereid tussenjaar kunnen ook passende keuzes zijn. Kies de route die het beste aansluit bij jouw talenten, leerstijl en toekomstplannen.

In onderstaande figuur 1, staat een overzicht van de keuzemogelijkheden na het behalen van je havodiploma.

Figuur 1: keuzemogelijkheden na havo 5

10 tips voor een goede studiekeuze

- Begin op tijd.
- Vergelijk meerdere opleidingen.
- Bezoek meerdere open dagen.
- Loop een dag mee.
- Praat met studenten.
- Kijk verder dan de naam van een opleiding.
- Vergelijk dezelfde studie op verschillende instellingen.
- Houd deadlines bij.
- Maak een plan B.
- Kies iets dat écht bij je past.

Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB) op het Van Maerlantlyceum

Op het Van Maerlantlyceum begeleiden we leerlingen stap voor stap bij het maken van een weloverwogen studiekeuze. Tijdens de mentoruren werk je aan je persoonlijke ontwikkeling, ontdek je waar je interesses en talenten liggen en zet je stappen richting een passende vervolgopleiding. Weten waar je naartoe werkt, kan bovendien extra motivatie geven tijdens je laatste schooljaren. Tijdens het schooljaar bieden we verschillende LOB-activiteiten aan, zoals de beroepenmarkt.

De mentor is het eerste aanspreekpunt voor leerlingen en ouders. Voor vragen over het studiekeuzeproces die de mentor niet kan beantwoorden, kun je altijd terecht bij de decaan (decaan@vmle.nl). Ook wanneer je vastloopt in het keuzeproces, hulp nodig hebt bij het aanmelden of ondersteuning wilt bij het maken van een keuze, kun je eenvoudig een gesprek met de decaan inplannen.

Daarnaast ontvang je iedere twee maanden een studiekeuzenieuwsbrief met een actueel overzicht van open dagen, meeloopdagen, proefstudeeractiviteiten en andere interessante voorlichtingsactiviteiten van hogescholen en universiteiten. Zo blijf je gedurende het schooljaar goed op de hoogte en kun je op tijd de juiste stappen zetten richting een passende vervolgstudie.

Een goede studiekeuze maak je uiteindelijk zelf. De mentor, decaan en je ouders begeleiden je daarbij, maar jij zet de stappen en maakt uiteindelijk de keuze.

Oriënteren

Word je bewust van waar je nu staat. Misschien merk je dat de studiekeuze steeds dichterbij komt. Dat kan best spannend zijn. Hoe en waar begin je? In deze fase is het belangrijk dat je in beweging komt en gaat ontdekken waar je nu staat in je studieloopbaan. Een bijverschijnsel van het moeten kiezen, is een gevoel van onzekerheid. Je weet nog niet wat de uitkomst van je vraag zal zijn. De onrust die dat geeft, hoort erbij. Als je dit toelaat, kun je makkelijker open om je heen kijken en de mogelijkheden verkennen. Zorg dat je zicht krijgt op je interesses, dromen, drijfveren en talenten.

Wat voor kiezer ben ik en welke leerstijl heb ik?

Iedereen heeft zijn eigen manier om bepaalde keuzes te maken. De een doet dat meer op gevoel terwijl de ander meer op de feiten afgaat. Er is geen 'beste' manier, de ene manier past beter bij je dan de andere. Toch kan het geen kwaad om het maken van een keuze eens op een andere manier te benaderen. Daarvoor is het handig als je weet welke keuzestijlen er zijn. **Zie bijlage 1 voor de links naar de testen.**

Persoonlijkheidstesten

Het doel van een persoonlijkheidstest is om iemands persoonlijkheid te beschrijven. Op basis van deze omschrijving kun je dan een inschatting maken of iemand bijvoorbeeld geschikt is voor een bepaalde functie/studie. Wat blijkt nu? Als je mensen vraagt zichzelf of anderen te beschrijven, kun je deze beschrijvingen steeds weer verdelen in vijf kenmerken. Deze vijf kenmerken zijn:

- Extraversie
- Vriendelijkheid
- Emotionele stabiliteit
- Ordelijkheid
- Openheid

Ze vormen de basis voor de big five persoonlijkheidstheorie. Sommige mensen spreken liever van dimensies omdat iedereen een bepaalde score heeft op elk van deze vijf kenmerken. Iemand is dus niet extravert of introvert maar heeft bijvoorbeeld een gemiddelde of hoge score op de schaal extraversie. Ben je nieuwsgierig welk type jij bent? Doe dan, één van de **persoonlijkheidstesten in bijlage 1.**

Interesstest en beroepskeuzetest

Weet je nog niet wat je wilt studeren, start dan je zoektocht op de website van studiekeuze123.nl (zie bijlage 1 voor de persoonlijkheidsmeter en de interesstest). In bijlage 1 staat ook een beroepskeuzetest. Ontdek welke beroepen bij jouw interesses en vaardigheden passen en doe de gratis beroepskeuzetest van de Nationale Beroepengids. Meer dan 2500 beroepen die op deze website staan, zijn gekoppeld aan de test.

Bespreek de uitslag van de verschillende testen met iemand: familie, vrienden, de decaan, klasgenoten, mentor, etc. Je staat er niet alleen voor. Het inzicht in je eigen persoonlijkheid en in je competenties kun je meer zelfbewustzijn en zelfvertrouwen geven. Je weet dan namelijk hoe je in elkaar zit en wat daarvan de voor- en nadelen zijn. Hiermee kun je zelf dan rekening houden bij welke activiteiten je doet en hoe je samenwerkt met anderen.

Verkennen

Ontdek welke opleidingen écht bij jou passen. Wat ga je doen?

- Studiekeuzetesten
- Websites bekijken
- Gesprekken voeren
- Eerste selectie maken

Zodra je weet wat jouw sterke kanten zijn en wat je leuk vindt, kun je de studies en beroepen daarbij gaan verkennen. Probeer open te kijken naar alle mogelijkheden, zonder jezelf vooraf te beperken. Door te sparren met anderen over je studiekeuze kom je soms ook op alternatieven, die je misschien meer aanspreken dan de studie die je eerst in gedachten had.

In **bijlage 2** vind je de volgende **studiekeuzetesten**: Icares, Inholland, TKMST en Studiekeuzetest123

Nadat je de studiekeuzetesten hebt gedaan, reflecteer je op het totale resultaat, de optelsom van al jouw uitslagen en tussentijdse reflecties.

Deze vragen kunnen je daarbij helpen:

- Kun je een terugkerende interesse of kwaliteit ontdekken?
- Is er een vakgebied of studie die in een aantal testen terugkomt?
- Of heb je iets ontdekt over jezelf wat je nog niet zo goed in beeld had en wat betekent dat voor je toekomstige keuzes?
- Welke stappen ga je nu zetten, om uiteindelijk tot een passende studiekeuze te komen?

Een **tussenjaar** kan een goede keuze zijn voor wie blijft twijfelen tussen studies, je wilt reizen

met een duidelijk plan, je gericht werkervaring wilt opdoen of even. Een tussenjaar is een bijzondere periode in je leven waarin je even afstand neemt van het reguliere onderwijs om jezelf beter te leren kennen en nieuwe ervaringen op te doen. Het is een jaar vol mogelijkheden, waarin je de kans krijgt om te groeien op persoonlijk vlak. Het is een tijd waarin je kunt ontdekken wat je passies zijn, welke richting je wilt inslaan in de toekomst, en waar je diep van

binnen naar verlangt. Het is belangrijk een tussenjaar nuttig te besteden en dat je goed voorbereid bent, in bijlage 2 staan websites die je daarbij kunnen helpen. Een tussenjaar is minder geschikt wanneer je geen concreet plan hebt.

Een goede reden waarom je als havo-ist een **mbo** zou kunnen overwegen is: meer praktijk! Op hbo's wordt de lesstof vaak theoretisch aangeboden terwijl het mbo meer gericht is op het werk in de praktijk. Zo loop je bijvoorbeeld meer stages op het mbo en krijg je ook daadwerkelijk stof aangeleerd die je meteen kan toepassen in de praktijk. Zo doe je ook meer ervaring op over het beroep dat je misschien wel wil gaan uitoefenen en ben je beter op de praktijk voorbereid wanneer je wil doorstromen naar een hbo. In bijlage 2 staat de website van Kiesmbo, deze website geeft het overzicht van alle mbo-opleidingen in Nederland. kiesmbo.nl is de studiekeuze- en beroepskeuzewebsite voor het mbo. Na het behalen van je mbo-4 diploma kun je altijd nog instromen in het hbo.

Wist je dat...? Bij sommige opleidingen kun je via een **MHBO-traject** in vijf jaar zowel een mbo-4-diploma als een hbo-diploma halen. Ben jij klaar met de havo maar twijfel je over een directe overstap naar het hbo? Dan is deze stap misschien iets voor jou. MHBO is een maatwerktraject dat onder andere wordt aangeboden in de richtingen toerisme, media, evenementen, Creative Business en de hotelschool. Niet iedere onderwijsinstelling biedt een MHBO-traject aan, je vindt de website in bijlage 2.

Uiteindelijk spreekt een aantal opties je aan en is het tijd voor de volgende fase.

Verdiepen

Je hebt al een aantal opleidingen op het oog, of je weet welke opleidingen aansluiten bij je interesses of je wilt verder uitzoeken wat je in het tussenjaar gaat doen. Je gaat je keuze nu verder onderzoeken door websites te bekijken, open dagen te bezoeken en met verschillende mensen over opleidingen en beroepen te praten. Verzamel nog meer verdiepende informatie, bekijk het studieprogramma en proef de sfeer op verschillende instellingen. Vergelijk de opleidingen die je aanspreken en benoem wat voor jou de belangrijkste criteria zijn, zodat je die kunt toetsen aan de opleidingen. Zoek ook diepgaander informatie uit; welke vakken krijg je precies? Wat houden die in? Bekijk studieboeken en praat met studenten. Wat zijn

struikelvakken? Vergelijk alternatieven: dezelfde studie in een andere stad kan een andere inhoud hebben.

De open dagen zijn meestal in het voor- en najaar en er zijn elke zaterdag meerdere open dagen. Alle zaterdagen bezet met je bijbaan of het sporten? Dan zul je toch moeten bedenken

wat je belangrijker vindt... je bijbaan of je studie... Een open dag kun je niet missen.

Welke **voorlichtingsactiviteiten** zijn er allemaal? Je krijgt van de decaan op regelmatige basis een e-mail met verschillende voorlichtingsactiviteiten, maar in **bijlage 3 staan verschillende websites zodat je zelf ook al een selectie en planning kunt maken.**

Voor een studiekeuzeactiviteit moet je je aanmelden. Dat is dus echt wel goed plannen. Meestal zijn de open dagen op zaterdag, meeloop- en proefstudeerdagen zijn vaak op schooldagen. Je kunt hiervoor verlof aanvragen. Als er twee interessante opleidingen of scholen op dezelfde dag zijn, moet je dat dus wel goed van tevoren regelen. Het **verlofformulier** vind je in bijlage 3 of op de schoolwebsite: [verlofformulier](#). Het ingevulde verlofformulier lever je in bij de decaan (kamer 1.36).

Praat met mensen om je heen en zorg dat je ze in het proces van kiezen meeneemt, wat je boeiend vindt en wat er bij je persoon past. Laat zowel je verstand als je gevoel meespelen.

Beslissen

In de laatste fase ben je klaar om jouw (studie)keuze te maken! Je weet nu wat je wilt, wat je kunt en welke opleiding daar het beste bij past. Ga daarbij ook af op je gevoel. Bij welke meeloopdag voelde je je het best op je plek? Dat is meestal de best passende keuze voor dit moment. Onthoud: je interesses kunnen veranderen. Dat geeft niet. Tijdens je studie of een tussenjaar leer je allerlei vaardigheden waar je de rest van je leven iets aan hebt, wat je ook doet.

Waar moet je op letten als je je aanmeldt op het hbo-opleiding? Je kunt je per studiejaar voor maximaal 4 hbo-opleidingen aanmelden. Hiervan mogen maximaal 2 opleidingen een numerus fixus (opleiding met maximaal aantal beschikbare plekken) hebben. Voor sommige opleidingen is een uitzondering ingesteld. Voor deze opleidingen geldt dat je je per studiejaar slechts bij 1 onderwijsinstelling kan aanmelden. Het gaat om: hbo: Mondzorgkunde, Verloskunde en Fysiotherapie

Wat zijn de aanmelddeadlines voor het hbo?

- **1 oktober:** Dit is de datum vanaf wanneer je je kunt aanmelden voor een opleiding met numerus fixus.
- **15 januari:** De aanmelddeadline voor opleidingen met een numerus fixus is 15 januari. De selectieprocedure vindt plaats tussen 15 januari en 15 april. De onderwijsinstelling mag zelf bepalen hoe de selectieprocedure (decentrale selectie) eruitziet. Soms moet je een motivatiebrief schrijven, op gesprek komen of een test maken. Er wordt dus niet alleen naar de cijfers van de middelbare school gekeken, maar ook naar je motivatie en persoonlijkheid. Informatie daarover is vaak te vinden onder het kopje 'toelating' op de site van de betreffende opleiding.
- **15 april:** Uitslag selectieprocedure numerus fixus
- **1 mei:** De aanmelddeadline voor bacheloropleidingen met vrije instroom is 1 mei. Als je je op uiterlijk 1 mei aanmeldt, heb je recht op een studiekeuzecheck en kun je je studiekeuze nog wijzigen tot 31 augustus. Check goed bij de hogeschool of universiteit wat de uiterste datum is om een inschrijfverzoek te doen.

Kom je er na 1 mei achter dat de opleiding toch niet bij je past, bijvoorbeeld na de studiekeuzecheck? Dan kun je nog tot 31 augustus je aanmelding wijzigen. Wel kan de opleiding deelname aan de studiekeuzecheck verplicht stellen om aan de opleiding te mogen beginnen. Dit is kort voor de deadline niet meer altijd mogelijk. Daarom hanteren sommige hogescholen en universiteiten een eerdere uiterste aanmelddatum. Wacht dus niet te lang met het maken van je definitieve keuze. En check goed bij de hogeschool of universiteit wat de uiterste datum is om een inschrijfverzoek te doen.

Je hebt een studie gevonden die past in jouw toekomstplannen. Dat is goed nieuws! Dan kun je je **inschrijven**. Als student met een Nederlands woonadres moet je met je eigen DigiD inloggen op Studielink (Zie bijlage 4 voor de aanmeldlinks). Zorg dat je minstens 1 maand voor de officiële deadlines die jouw opleiding stelt voor

inschrijving, je DigiD hebt aangevraagd en geactiveerd via www.digid.nl. Wil je een numerus fixusopleiding doen? Zorg dan dat je uiterlijk 15 december over DigiD beschikt! Na aanvraag van een eigen DigiD duurt het enkele dagen voordat je de activeringsbrief thuisgestuurd krijgt.

Heb je al een eigen DigiD? Dan kun je deze direct gebruiken voor het inloggen op **www.studielink.nl**. Voor (aanvullende) vragen over DigiD kun je terecht bij de DigiD helpdesk. Jouw gegevens worden automatisch verzonden naar de hogeschool of universiteit en naar DUO. Studielink heeft een aantal handige stappenplannen waarin wordt uitgelegd hoe je een account aanmaakt binnen Studielink en hoe je je vervolgens aanmeldt voor een (numerus fixus) opleiding.

Studiefinanciering kan bestaan uit verschillende onderdelen, zoals basisbeurs, aanvullende

beurs, studentenreisproduct, rentedragende lening en collegegeldkrediet (alleen voor hbo). Je bepaalt zelf welke onderdelen je aanvraagt. Je vraagt de studiefinanciering online aan bij DUO (**dienst uitvoering onderwijs, zie bijlage 4**). Hiervoor heb je een DigiD nodig. Aanvragen van studiefinanciering doe je bij voorkeur minimaal 8 weken voor je studie begint. Wacht je op de uitslag van je eindexamen? Of weet je nog niet of je bent toegelaten tot een opleiding? Vraag dan gewoon studiefinanciering aan

voor de opleiding die je van plan bent te gaan doen. Wijzigingen geef je dan zo snel mogelijk door via Mijn DUO.

Op **kamers**: wat moet ik regelen? Kijk in **bijlage 4**, daar staat de website wat je moet regelen en

waar je recht op hebt als je een kamer gaat huren. Vertel iedereen dat je een kamer zoekt. Veel kamerzoekenden vinden woonruimte via vrienden of bekenden. Kijk op internet en Facebook. Op verschillende websites worden studentenkamers aangeboden. Als studenten kans willen maken op een kamer in een studentenhuus, moeten ze meestal hospiteren. Dat wil zeggen dat je een afspraak maakt met de bewoners van het huis om kennis te maken en de kamer te bekijken. De

bewoners maken op de hospiteeravond een keuze uit meerdere kandidaten voor de beschikbare kamer.

Heb ik recht op extra studiefinanciering als ik studeer met een functiebeperking? Check het op de website in bijlage 4. Binnen hogescholen is er vaak veel mogelijk om studenten met een

ondersteuningsbehoefte te helpen. Denk bijvoorbeeld aan het aanpassen van het rooster, de tijd voor een tentamen verlengen of opdrachten later mogen inleveren. Maar waar begin je? ECIO (Expertisecentrum Inclusief Onderwijs) helpt je op weg. Om in aanmerking te komen voor aanpassingen, moet je zelf bij je hogeschool aangeven dat je behoefte hebt aan ondersteuning. Het liefst doe je dit al vóór je aan je opleiding begint. ECIO heeft een overzicht van de contactpersonen binnen de onderwijsinstellingen waar je terecht kunt. Daarnaast vind je op hun

website Hoger Onderwijs Toegankelijk praktische informatie, antwoorden op veel gestelde vragen en ervaringen van andere studenten met een ondersteuningsbehoefte.

De meeste opleidingen aan hbo of universiteit zijn reguliere opleidingen. Deze worden door de overheid gefinancierd. Hier worden vaste studiekosten, zoals collegegeld, gehanteerd en hebben studenten recht op studiefinanciering. Bij een **particuliere opleiding** is dit niet het geval: studenten ontvangen hiervoor geen studiefinanciering. Daarnaast betalen studenten aan een privéopleiding meer collegegeld dan het wettelijk collegegeld (instellingscollegegeld). Een aantal particuliere onderwijsinstellingen biedt opleidingen aan die door de overheid erkend zijn. Hiervoor ontvangen studenten dan wel studiefinanciering, maar moeten zij ook het hogere instellingscollegegeld betalen. Wil je je aanmelden voor een particuliere opleiding? Dit gaat via de onderwijsinstelling zelf, niet via Studielink. Neem contact op met de hogeschool om te checken wat de aanmeldprocedure is.

Wil je een **mbo-opleiding** volgen? Een mbo-opleiding is geen stap terug, maar juist een bewuste keuze voor leerlingen die graag praktijkgericht leren of zich eerst willen specialiseren voordat zij eventueel doorstromen naar het hbo. Meld je dan aan bij de school van je keuze. Op 1 november start het aanmelden voor het nieuwe studiejaar. Je meldt je uiterlijk op 1 april voor de start van het nieuwe schooljaar aan. Wanneer je je niet op 1 april hebt aangemeld, dan kan de mbo-school je weigeren. Op tijd aanmelden is dus erg belangrijk. Je kun je voor meerdere opleidingen aanmelden en ook kun je na de aanmelding je opleidingskeuze binnen de school nog wijzigen. Er is niet echt een maximaal aantal mbo-opleidingen waarvoor je je mag aanmelden. Dus zelfs drie of meer is mogelijk. Dat hoeft niet bij dezelfde mbo-school te zijn. Na 1 april maak je dan je keuze. Er zijn ook opleidingen die aanvullende eisen hebben. Denk hierbij aan een dansopleiding of een sportopleiding. Op de website van de school lees je wat de eisen zijn voor jouw opleiding. Sommige mbo-opleidingen hebben maar een beperkt aantal plaatsen. Dat heet numerus fixus. Zijn er te veel aanmeldingen? Dan gelden er aparte regels. De school laat bijvoorbeeld nieuwe studenten toe op volgorde van aanmelding. Of de school houdt een loting. Vraag bij je school na of dit voor jouw opleiding geldt. Voor de **aanmeldprocedure mbo zie bijlage 4**.

Bijlage 1: Oriënteren

Voordat je opleidingen gaat vergelijken, is het belangrijk om te ontdekken wie je bent, wat je kunt en wat je leuk vindt. De websites en testen in deze bijlage helpen je om meer inzicht te krijgen in jezelf. De uitkomsten zijn geen definitief advies, maar een hulpmiddel om je studiekeuze verder te verkennen.

Wat voor kiezer ben ik?

<https://careerzone.universiteitleiden.nl/arbeidsmarkt/studieloopbaan-planning/studieherkeuze/wat-voor-kiezer-ben-ik>

Welke leerstijl heb ik?

<https://www.123test.nl/leerstijl/>

Persoonlijkheidstesten

1. De 16 verschillende persoonlijkheidstypes staan op deze webpagina:

<https://www.16personalities.com/nl/persoonlijkheidstypen>

Ben je nieuwsgierig welk type jij bent doe dan de test:

<https://www.16personalities.com/nl/persoonlijkheidstest>

2. <https://www.testcentrumgroei.nl/persoonlijkheidstest>
3. <https://www.jobpersonality.com/big-five-persoonlijkheidstest>

Interesse test

Op de website van studiekeuze123.nl vind je de volgende testen, persoonlijkheidsmeter (gratis) en een interesseltest (niet gratis): <https://www.studiekeuze123.nl/studiekeuzetesten>

Ontdek welke beroepen bij jouw interesses en vaardigheden passen en doe de beroepskeuzetest van de Nationale Beroepengids. <https://www.nationaleberoepengids.nl/beroepskeuzetest>

Bijlage 2: Verkennen

Nu je een beter beeld hebt van jezelf, is het tijd om verschillende studies en mogelijkheden te verkennen. De websites en studiekeuzetesten in deze bijlage helpen je om opleidingen, beroepen en eventuele alternatieven, zoals een tussenjaar, met elkaar te vergelijken. Gebruik de informatie om je mogelijkheden te verbreden en te ontdekken welke studierichtingen het beste aansluiten bij jouw interesses en talenten.

Studiekeuzetest Icares

<https://icares.com/tests/start/education>

Bekijk de eerste 20 studies, in welke richting zitten ze bv economisch, maatschappelijk, etc.

Studiekeuzetest Inholland

<https://www.inholland.nl/studie-kiezen/studiekeuzetest/>

TKMST Studiekeuzetest

<https://www.tkmst.nl/test-jezelf/studiekeuzetest/intro/>

Studiekeuzetest123

<https://www.123test.nl/gratis-studiekeuzetest/>

Tussenjaar

- <https://www.tussenjaarkenniscentrum.nl/>
- <https://www.wilweg.nl/>
- <https://go-europe.nl/>
- <https://www.breekjaar.nl/>
- [Dienjaar bij Defensie - WerkenbijDefensie.nl](#)
- doemeemetmdt.nl

kiesmbo

<https://www.kiesmbo.nl/>

mhbo

[mhbo doorstroomtraject | BUas.nl](#)

Bijlage 3: Verdiepen

Je hebt inmiddels een aantal opleidingen die je aanspreken. Nu is het tijd om deze verder te onderzoeken. Bezoek open dagen, loop een dag mee, proef de sfeer en ga in gesprek met studenten en docenten. In deze bijlage vind je handige websites, informatie over voorlichtingsactiviteiten en het verlofformulier voor buitenschoolse LOB-activiteiten. Zo kun je goed voorbereid ontdekken welke opleiding het beste bij jou past.

Wanneer zijn de open dagen/meeloopdagen/proef studeren

- <https://www.studiekeuze123.nl/open-dagen?q=opendagen>
- <https://www.kiesmbo.nl/open-dagen>
- [Vind je studie in het buitenland | WilWeg](#)

Beurzen

- <https://www.ogz.nl/nl/onderwijsbeurs-zuid>
- <https://www.buitenlandbeurs.nl/nl/>
- <https://worldskillsnetherlands.nl/> (mbo)

Verlofformulier:

Zie volgende pagina, of de schoolwebsite ([aanvraagformulier](#))

Aanvraagformulier buitenschoolse LOB-activiteit

Lever dit formulier minimaal 3 dagen voor de afwezigheidsdatum in bij het decanaat (kamer 1.36).

- Excursies en/of activiteiten die gepland staan op de jaarplanning gaan voor een buitenschoolse LOB-activiteit.
- Tijdens toetsen volgens het PTA (SE en CE) wordt er geen verlof gegeven.

<i>Naam</i>	
<i>Klas</i>	
<i>LOB-activiteit</i> (aankruisen welke van toepassing is)	☐ open dag ☐ meeloopdag ☐ intake/matching ☐ proefstuderen ☐ anders nl:.....
<i>Datum LOB-activiteit</i>	
<i>Tijdstip</i>	
<i>Welke lesuren ben je afwezig</i>	... lesuur t/m ... lesuur
<i>Onderwijsinstelling</i>	
<i>Opleiding</i>	
<i>Plaats</i>	

Handtekening ouder/verzorger (voor leerlingen onder de 18)

.....

Bijlage 4: Beslissen

Je hebt een keuze gemaakt voor een vervolgopleiding. Nu is het belangrijk om alles goed te regelen. In deze bijlage vind je praktische informatie over aanmelden via Studielink, studiefinanciering, numerus fixus, op kamers gaan, studeren met een ondersteuningsbehoefte en studeren in het buitenland. Gebruik deze informatie als naslagwerk, zodat je goed voorbereid aan je vervolgopleiding kunt beginnen.

Aanmelden studielink hbo

Tip: Download direct de DigiD-app, zodat je veilig inlogt op Studielink en DUO.

- <https://www.digid.nl/>
- <https://www.studielink.nl/>
- <https://www.digid.nl/contact/> (helpdesk)

Aanmelden DUO studiefinanciering

- Webinar duo: [Gratis webinar over praktische zaken rond studiefinanciering](#)
- studiefinanciering: <https://duo.nl/particulier/studiefinanciering/aanvragen.jsp>
- tegemoetkoming scholieren: [Bijna 18 – DUO - Campagne](#)
- toeslagen: [Toeslagen | Dienst Toeslagen](#)

Op kamers

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/studiefinanciering/vraag-en-antwoord/studiefinanciering-handicap>
- [Huurtoeslag | Dienst Toeslagen](#)

Studeren met een functiebeperking of ondersteuningsbehoefte

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/studiefinanciering/vraag-en-antwoord/studiefinanciering-handicap>
- <https://ecio.nl/> (Expertisecentrum Inclusief Onderwijs)

Aanmelden particuliere opleidingen

Wil je je aanmelden voor een particuliere opleiding? Dit gaat via de onderwijsinstelling zelf, niet via Studielink. Neem contact op met de opleiding om te checken wat de aanmeldprocedure is.

Aanmelden mbo

In de procedure van het mbo zijn drie fasen te onderscheiden:

- Fase 1: digitaal aanmelden via de website van de mbo-school je komt dan is het digitale aanmeldprogramma CAMBO. Je volgt dan de stappen in het aanmeldproces.
- Fase 2: Intake en toelating. De mbo-instelling checkt of je voldoet aan de opleidingseisen en er worden intakeactiviteiten gepland.

- Fase 3; inschrijving en plaatsing. Je ontvangt een schriftelijk inschrijvingsbesluit, bij toelating wijst de opleiding je een definitieve plaats toe in een opleiding.